

Warszawa, 17 grudnia 2023 r.

Oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję:

Nazwisko i imię: Piotr Borysiuk.

Wskazanie miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji:

Oznaczenie adresata petycji:

**Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
Pan Marcin Kierwiński**

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze!

Wskazanie przedmiotu petycji:

Mając na względzie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) w interesie publicznym wnoszę petycję do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o:

- 1) **wypełnienie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych dyspozycji art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164, dalej jako UNZA), tj. wydania zarządzenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określającego organizację podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym archiwów wyodrębnionych w tym m. in. Centralnego Archiwum MSWiA, archiwów wyodrębnionych Policji, archiwów wyodrębnionych Straży Granicznej, archiwów wyodrębnionych Państwowej Straży Pożarnej, Archiwum Służby Ochrony Państwa, Archiwum Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, Archiwum Urzędu do Spraw Cudzoziemców i innych), uwzględniając w szczególności zakres ich działania;**
- 2) **wypełnienie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych dyspozycji art. 6 ust. 2i UNZA, tj. określenia instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwach wyodrębnionych, funkcjonujących w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, określającą zasady i tryb postępowania z dokumentacją w tych archiwach.**

Mając na względzie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) **wyrażam zgodę** na ujawnienie moich danych osobowych (w szczególności mojego imienia i nazwiska) na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego. Z kolei **nie wyrażam zgody** na ujawnienie mojego miejsca zamieszkania i adresu do korespondencji na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego.

Uzasadnienie przedmiotu petycji:

Pkt 1 – wypełnienie dyspozycji art. 29 ust. 3 UNZA.

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. b UNZA archiwami wyodrębnionymi są m. in. archiwa urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz archiwa organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez tego ministra.

Dyspozycja art. 29 ust. 3 UNZA stwierdza, iż „*Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych, minister właściwy do spraw finansów publicznych, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu i Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określą, w drodze zarządzeń, organizację podległych im i przez nich nadzorowanych archiwów wyodrębnionych, uwzględniając w szczególności zakres ich działania*”.

W komentarzu do UNZA zauważono, iż: „*omawiany przepis nakazuje wydanie przedmiotowych zarządzeń przez wskazane organy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Oznacza to czynny udział tego ostatniego organu w kształtowaniu treści projektowanego aktu, czego przejawem winno być odbycie merytorycznej dyskusji pomiędzy zainteresowanymi organami, prowadzącej do ujednoczenia stanowisk. Brak porozumienia w tej materii uniemożliwia wydanie przedmiotowego aktu normatywnego*”¹.

Ww. dyspozycję ustawową wypełnili m. in.:

- 1) Minister Obrony Narodowej poprzez:
 - a) zarządzenie nr 19/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie organizacji archiwów wyodrębnionych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz zakresu ich działania (Dz. Urz. Ministra Obrony Narodowej z 2016 r. poz. 118),
 - b) zmienione poprzez zarządzenie nr 4/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 kwietnia 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji archiwów wyodrębnionych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz zakresu ich działania (Dz. Urz. MON z 2018 r. poz. 39),
 - c) zmienione poprzez zarządzenie nr 33/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 września 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji archiwów wyodrębnionych

¹ *Narodowy zasób archiwalny i archiwa. Komentarz*, M. Konstankiewicz, A. Niewęglowski, Warszawa 2016, s. 400.

- podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz zakresu ich działania (Dz. Urz. MON z 2018 r. poz. 142),
- d) zmienione poprzez zarządzenie nr 21/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 października 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji archiwów wyodrębnionych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz zakresu ich działania (Dz. Urz. MON z 2022 r. poz. 177);
- 2) Minister Finansów oraz Minister Rozwoju i Finansów:
- a) dla archiwum wyodrębnionego Generalnego Inspektora Informacji Finansowej poprzez:
- zarządzenie Ministra Finansów nr 40 z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie organizacji archiwum wyodrębnionego podległego ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych (Dz. Urz. Ministra Finansów z 2014 r. poz. 28),
 - zmienione poprzez zarządzenie Ministra Finansów nr 55 z dnia 30 lipca 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji archiwum wyodrębnionego podległego ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych (Dz. Urz. Ministra Finansów z 2015 r. poz. 54),
 - obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Ministra Finansów w sprawie organizacji archiwum wyodrębnionego podległego ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych (Dz. Urz. Ministra Finansów z 2016 r. poz. 43),
 - zmienione poprzez zarządzenie Ministra Finansów z dnia 7 marca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji archiwum wyodrębnionego podległego ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych (Dz. Urz. Ministra Finansów z 2022 r. poz. 22);
- b) dla archiwum wyodrębnionego Służby Celno-Skarbowej poprzez:
- zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie organizacji archiwum wyodrębnionego komórek organizacyjnych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych i urzędów celno-skarbowych, w których funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 r. poz. 111);
- 3) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego poprzez zarządzenie nr 14/07 Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego z dnia 20 listopada 2007 r. w sprawie organizacji archiwum wyodrębnionego w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. Urz. CBA z 2007 r. Nr 2, poz. 37).

W świetle powyższych przykładów należy wskazać na brak wypełnienia dyspozycji art. 29 ust. 3 UNZA w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne.

Dotyczy to organów podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, o których mowa w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. z 2023 poz. 2584), tj. Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, Komendanta Głównego

Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz Inspektora Nadzoru Wewnętrzny.

Obok organów funkcjonują również jednostki nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach działu administracji wewnętrznej sprawy wewnętrzne, o których mowa w obwieszczeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 października 2023 r. w sprawie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych (M. P. z 2023 r., poz. 1128), takie jak Akademia Policji w Szczytnie, Akademia Pożarnicza, Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX” w Łodzi, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowy Instytut Badawczy, Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, jak również samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Państwowy Instytut Medyczny MSWiA oraz Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA.

Powyższe zapisy należy uzupełnić poprzez treść art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 2512 z późn. zm., dalej jako UDAR), gdzie zawarto zapis stwierdzający, iż: *„Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej Kraju, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej oraz Służby Ochrony Państwa”*.

W związku z tym należy jednocześnie przywołać treść art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA, z którego wynika wprost, iż organem właściwym w sprawach archiwów wyodrębnionych w zakresie określonym przepisami przedmiotowej ustawy jest minister właściwy do spraw wewnętrznych. Zgodnie z poglądem wyrażonym w komentarzu do ustawy organem właściwym w sprawach archiwów wyodrębnionych wyliczonych w art. 29 ust. 1 UNZA w zakresie działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne (czyli archiwów urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz archiwów organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez tego ministra w zakresie działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne) jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, o którym mowa w art. 29 UDAR².

Pkt 2 – wypełnienie dyspozycji art. 6 ust. 2i UNZA.

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. b UNZA archiwami wyodrębnionymi są m. in. archiwa urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz archiwa organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez tego ministra.

Dyspozycja art. 6 ust. 2i UNZA stwierdza, iż *„Organy właściwe w sprawach archiwów wyodrębnionych określają instrukcję w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwum wyodrębnionym, określając zasady i tryb postępowania z dokumentacją w tym archiwum”*.

² *Ibidem*, s. 294.

Zgodnie z dyspozycjami art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA organem właściwym w sprawach archiwów wyodrębnionych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz archiwów organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez tego ministra w zakresie działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne – w zakresie określonym przepisami UNZA – jest minister właściwy do spraw wewnętrznych. Znajduje to potwierdzenie w literaturze przedmiotu³.

W komentarzu do UNZA dla art. 6 ust. 2i zauważono, iż: „*Każdy ze wskazanych w art. 19 ust. 1 i 2 UNZA podmiotów (...) właściwych w sprawach archiwów wyodrębnionych powinien dla podległych sobie archiwów wyodrębnionych (...) wydać instrukcję w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwum wyodrębnionym, określając zasady i tryb postępowania z dokumentacją stanowiącą zasób tego archiwum*”⁴.

Należy podkreślić, iż minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem właściwym nie tylko w sprawie archiwum wyodrębnionego urzędu obsługującego tego ministra (Centralne Archiwum MSWiA), ale również w sprawach archiwów wyodrębnionych organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez tego ministra w zakresie działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, tj. np. archiwów wyodrębnionych Policji, archiwów wyodrębnionych Straży Granicznej, archiwów wyodrębnionych Państwowej Straży Pożarnej, Archiwum Służby Ochrony Państwa, Archiwum Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, Archiwum Urzędu do Spraw Cudzoziemców itp. Świadczy o tym dyspozycja art. 19 ust. 1 pkt 1 UNZA w związku z art. 29 ust. 1 pkt 6 lit. b przedmiotowej ustawy.

Oznacza to, iż Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powinien określić:

- a) albo wiele odrębnych instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w poszczególnych archiwach wyodrębnionych podległych sobie lub przez niego nadzorowanych organów i jednostek organizacyjnych w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne,
- b) albo jedną uniwersalną instrukcję w sprawie zarządzania dokumentacją dla wszystkich archiwów wyodrębnionych organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez tego ministra w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne.

Przepis art. 6 ust. 2i wprowadzono do UNZA na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2015 r. poz. 566), która weszła w życie 1 listopada 2015 r.

Ww. dyspozycję art. 6 ust. 2i UNZA wypełnili np.:

- 1) Minister Obrony Narodowej:
 - a) dla Służby Wywiadu Wojskowego poprzez: zarządzenie nr 12/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji zarządzania dokumentacją w archiwum Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. Urz. MON z 2022 r. poz. 126),

³ *Ibidem*, s. 294.

⁴ *Ibidem*, s. 126.

- b) dla Żandarmerii Wojskowej poprzez: decyzję nr 302/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 października 2016 r. w sprawie wprowadzenia do użytku „Instrukcji zarządzania dokumentacją w Archiwum Żandarmerii Wojskowej” (Dz. Urz. MON z 2016 r. poz. 174);
- 2) Minister Rozwoju i Finansów poprzez zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 26 października 2017 r. w sprawie instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwum wyodrębnionym komórek organizacyjnych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych i urzędów celno-skarbowych, w których funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 r. poz. 217);
- 3) Minister Finansów poprzez zarządzenie Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwum wyodrębnionym w komórce organizacyjnej Ministerstwa Finansów wykonującej zadania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. Urz. Ministra Finansów z 2022 r. poz. 71).

Uwagi do punktów nr 1 i 2 niniejszej petycji.

Należy jednocześnie zauważyć, co następuje:

1. Na podstawie § 14 pkt 14 regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 13 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA poz. 15 z późn. zm.), zapewnienie realizacji zadań Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jako właściwego organu administracji rządowej w sprawach podległych archiwów wyodrębnionych w dziale sprawy wewnętrzne, należało dotychczas do zakresu działania Departamentu Bezpieczeństwa MSWiA.
2. W 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji kontrolę nr P/19/024 – *Ochrona narodowego zasobu archiwalnego*⁵. Kwestie będące przedmiotem niniejszej petycji znalazły się w zainteresowaniu kontrolerów NIK, a w wystąpieniu pokontrolnym nr LWA.410.008.01.2019 zawarto niniejsze wyjaśnienia Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa MSWiA:
*„Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa MSWiA wyjaśnił m.in. że w 2016 r. Centralne Archiwum podjęło działania w zakresie rozpoczęcia prac legislacyjnych dotyczących opracowania instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwach resortu spraw wewnętrznych i administracji **(podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję).** Prace zostały zawieszono **(podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję)** ze względu na inne priorytetowe działania, tj. konieczność opracowania i wydania przepisów zarządzenia nr 46 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie instrukcji*

⁵ Strona internetowa Najwyższej Izby Kontroli: <https://www.nik.gov.pl/kontrole/P/19/024/LWA/> (dostęp: 16 XII 2023 r.).

kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz zarządzenia nr 43 w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej. Prace w zakresie opracowania instrukcji dla archiwów resortu spraw wewnętrznych i administracji zostaną wznowione po zakończeniu obecnie prowadzonych prac (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję) nad wydaniem nowego zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt MSWiA oraz po zakończeniu prac prowadzonych przez Zespół do spraw doskonalenia procedur obiegu dokumentów w MSWiA, powołany w styczniu 2019 r., w skład którego wchodzi dwóch pracowników archiwum. (akta kontroli str. 5, 276, 279, 281)⁶.

W związku z tym – pismem z dnia 6 listopada 2023 r. – niżej podpisana osoba składająca petycję wystąpiła do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z prośbą o udostępnienie o udostępnienie wyjaśnień Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa MSWiA, o których mowa w *Wystąpieniu pokontrolnym* nr LWA.410.008.01.2019 (<https://www.nik.gov.pl/kontrola/P/19/024/LWA/> – *Wystąpienie – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji*).

W odpowiedzi p.o. Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie – pismem LWA.0141.8.23 z dnia 16 listopada 2023 r. – udostępnił niżej podpisanej osobie składającej petycję wyciąg z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa MSWiA z dnia 30 kwietnia 2019 r. (znak: DBI-WCA-096-1/2019).

W przedmiotowych wyjaśnieniach Dyrektora DB MSWiA czytamy:

„2. Czy ustanowił Pan instrukcję kancelaryjną określającą szczegółowe zasady i tryb czynności kancelaryjnych, sposób klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji w formie rzeczowego wykazu akt zgodnie z przepisami prawa, instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum wyodrębnionego/zakładowego (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję) oraz instrukcję określającą zasady i tryb postępowania z dokumentacją (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję) – w sposób uwzględniający strukturę organizacyjną ministerstwa oraz zadania i obowiązki realizowane przez inne organy działające w ramach ministerstwa?

W Ministerstwie zostały ustanowione następujące przepisy dotyczące instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt:

1) zarządzenie nr 20 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 kwietnia 2016 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad., poz. 20),

2) zarządzenie nr 46 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniające zarządzenie w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad., poz. 64).

⁶ Wystąpienie pokontrolne nr LWA.410.008.01.2019, s. 11 (<https://www.nik.gov.pl/kontrola/P/19/024/LWA/> – dostęp: 16 XI 2023 r.).

Jednocześnie informuję, że w 2015 r. w związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. poz. 1446) utraciło moc dotychczas obowiązujące w Ministerstwie zarządzenie nr 45 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia w sprawie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w archiwach wyodrębnionych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji lub przez niego nadzorowanych (Dz. Urz. Ministra Spraw Wew. i Ad., Nr 9, poz. 42). W 2016 r. Centralne Archiwum podjęło działania w zakresie rozpoczęcia prac legislacyjnych dotyczących opracowania instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwach resortu spraw wewnętrznych i administracji. Prace zostały zawieszona ze względu na inne priorytetowe działania (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję) tj. konieczność opracowania i wydania przepisów zarządzenia nr 46 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniające zarządzenie w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad., poz. 64) oraz nowego zarządzenia nr 43 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2017 r. w sprawie trybu brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz sposobu postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w przypadku trwałego zaprzestania działalności przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organy i jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad. Poz. 59). Prace w zakresie opracowania zarządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczących instrukcji dla archiwów resortu spraw wewnętrznych i administracji zostaną wznowione po zakończeniu obecnie prowadzonych prac nad wydaniem nowego zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt MSWiA oraz po zakończeniu prac prowadzonych przez Zespół do spraw doskonalenia obiegu dokumentów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 stycznia 2019 r., w skład którego wchodzi dwóch pracowników archiwum (podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję)⁷”.

3. W 2022 r. niżej podpisana osoba składająca petycję wniosła dwie petycje do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie braku wypełnienia nw. dyspozycji UNZA:
 - a) art. 29 ust. 3 UNZA – petycja z dnia 3 lutego 2022 r.: źródło: <https://www.gov.pl/web/mswia/petycja-w-sprawie-wypelnienia-przez-ministra-spraw-wewnetrznych-i-administracji-dyspozycji-art-29-ust-3-ustawy-o-narodowym-zasobie-archiwalnym-i-archiwach>,
 - b) art. 6 ust. 2i UNZA – petycja z dnia 6 lutego 2023 r.: źródło: <https://www.gov.pl/web/mswia/petycja-w-sprawie-wypelnienia-przez-ministra-spraw->

⁷ Wyciąg z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa MSWiA z dnia 30 kwietnia 2019 r., znak: DBI-WCA-096-1/2019 (przesłany za pismem LWA.0141.8.23 z dnia 16 listopada 2023 r. p.o. Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie do osoby składającej niniejszą petycję).

wewnętrznych-i-administracji-dyspozycji-art-6-ust-2i-ustawy-o-narodowym-zasobie-archiwalnym-i-archiwach.

Przedmiotowe petycje nie przyniosły rezultatu, a odpowiedzi udzielone na ww. petycje przez Zastępcę Dyrektora Biura Ministra, Panią Annę Wilanek-Kińską były następujące:

a) pismo znak BM-WKA-051-2-25/2022 z dnia 7 kwietnia 2022 r., cyt.:

„odpowiadając na petycję dotyczącą wypełnienia przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dyspozycji art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U z 2020 r. poz. 164), przekazuję następujące informacje.

*Pragnę przede wszystkim zapewnić, że problematyka związana z realizacją dyspozycji zawartej we wspomnianym przepisie, tj. wydanie, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zarządzenia określającego organizację archiwów wyodrębnionych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych z uwzględnieniem zakresu ich działania, jest znana Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi przedmiot uwagi resortu (**podkreślenie niżej podpisanej osoby składającej petycję**). Jednocześnie jednak należy zauważyć, że procedura wydania przedmiotowego dokumentu to proces bardzo złożony, wielozadaniowy, wymagający uzgodnień na różnych szczeblach, w tym współpracy przede wszystkim z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz pomiędzy archiwami działającymi w organach i jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.*

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia wyrażam przekonanie, że uzna je Pan za przydatne”.

b) pismo znak BM-WKA-051-2-25/2022 z dnia 7 kwietnia 2022 r., cyt.:

„odpowiadając na petycję dotyczącą wypełnienia przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dyspozycji art. 6 ust. 2i ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U z 2020 r. poz. 164), uprzejmie informuję, że określenie instrukcji w sprawie zarządzania dokumentacją w archiwach wyodrębnionych, funkcjonujących w ramach działu administracji rządowej sprawy wewnętrzne, określającej zasady i tryb postępowania z dokumentacją w tych archiwach, jest procesem złożonym, który wiąże się z koniecznością przeprowadzenia konsultacji i uzgodnień w tym zakresie pomiędzy różnymi organami i jednostkami organizacyjnymi podległymi i nadzorowanymi przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dziale administracji rządowej sprawy wewnętrzne.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia wyrażam przekonanie, że uzna je Pan za przydatne”.

Podsumowanie.

Mając na względzie wyżej przedstawioną argumentację zasadnym jest wystąpienie do Pana Ministra z niniejszą petycją o realizację dyspozycji art. 29 ust. 3 i art. 6 ust. 2i UNZA.

Należy podkreślić, iż wyżej przedstawiona analiza stanu prawnego i faktycznego wykazała, iż ww. dyspozycje UNZA nie zostały wykonane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a podległy mu urząd (tj. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) miał świadomość tego stanu rzeczy.

Jednocześnie stanowczo podkreślam, iż wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Biura Ministra, Pani Anny Wilanek-Kińskiej z dnia 7 kwietnia 2022 r. nie uznaję za przydatne.

Z poważaniem
Piotr Borysiuk

Petycję do wiadomości otrzymują:

1. Prezes Najwyższej Izby Kontroli – Pan Marian Banaś (w związku z kontrolą nr P/19/024 – *Ochrona narodowego zasobu archiwalnego*).
2. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Pan Bartłomiej Sienkiewicz (w związku z treścią art. 4 ust. 1 i art. 29 ust. 3 UNZA).
3. Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych – Pan dr Paweł Pietrzyk (w związku z treścią art. 4 ust. 1 i art. 18 ust. 1 UNZA).
4. Dyrektor Archiwum Akt Nowych – Pan Mariusz Olczak (w związku z treścią art. 25 ust. 1-2 i art. 32 ust. 1 UNZA).
5. Prezes Stowarzyszenia Archiwistów Polskich – Pan Andrzej Jabłoński.